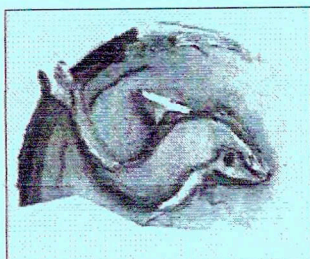

COTA 64 sl

MEMÒRIA: PROSPECCIÓ ARQUEOLÒGICA A
LA VARIANT DE SALOU (tram Plaça Europa),
TARRAGONÉS.

12 de desembre de 2003

MEMÒRIA: PROSPECCIÓ ARQUEOLÒGICA A LA VARIANT DE SALOU, TARRAGONÈS.

I. INFORME DE MOTIVACIÓ DE LA INTERVENCIÓ.

Amb motiu del estudi d'impacte ambiental d'un tram de la variant de Salou que actualment està realitzant l'empresa "EUROGEOTECNIA", la Sra. Glòria Laviga, com a Cap de Projectes de medi ambient, ha encarregat a Cota 64 la realització d'una prospecció arqueològica d'aquest tram.

Els treballs es realitzaran entre els dies 9 i 10 de desembre sota la direcció d'Antoni Manyanós.

2. DESCRIPCIÓ DEL LLOC I SITUACIÓ.

La zona a intervenir ocupa una franja de 25 metres d'amplada per 1.100 metres de llargada i queda situada molt aprop de nucli de Salou.

Des del punt de vista arqueològic es coneix quatre jaciments localitzats en un entorn més o menys proper a la zona a prospectar i que resumim segons la informació existent a la Carta Arqueològica del Servei d'arqueologia de la Generalitat:

- 1) **Vil·la de La Burguera 1° 08'40"E/41°04'56"N CF 442496 12 m**
 - a. Tipus de jaciment: 1.01.2.2.2: A l'aire lliure, lloc d'habitació, amb estructures conservades, vil·la.
 - b. Cronologia: 9.3/9.5? Romà-Alt imperi-Baix imperi
 - c. Estat de conservació: 5-4: Destruït-Dolent
 - d. Context: Zona urbana. Al nord de Salou, entre l'autovia de Vilaseca a Salou i la via del tren.
 - e. Protecció existent: Cap.

- f. Amb motiu de la construcció d'un xalet i una pista de tennis, es varen posar al descobert gran quantitat d'àmfores, fragments de marbre, enterraments i una estatueta de bronze. Les restes evidenciaren l'existència d'una vila d'explotació agropecuària a la qual s'associava una necròpolis i un forn d'àmfores.
- g. Intervencions: 3
 - i. Ex. Urgència: 1997 (21-25 Abril). Motiu: Projecte d'urbanització de la Rambla del Parc de Salou. Construcció d'un nou tram de la variant Vila-seca-Salou. Comentaris: Delimitació d'urgència.
 - ii. Ex. Urgència: 1992. Seguiment arqueològic
 - iii. Ex. Urgència: 1992. Delimitació arqueològica al Parc.

2) El Bosc d'escariola- Darrera el Galas: 1°09'27"E/41°04'53"N CF 453496 39m

- a. Tipus de jaciment: 1.04.1: A l'aire lliure, lloc de centre de reproducció i explotació, taller de sílex.
- b. Cronologia: 4, Leptolític
- c. Estat de conservació: 3 Regular
- d. Context: Terreny erm. El jaciment resta situat a 300m cap a l'est del Bosc d'Escariola i a 150 m al nord de l'autovia Tarragona-Salou, 1 Km abans d'arribar a la Plaça d'Europa.
- e. Protecció: cap
- f. Actuacions: 3
 - i. Ex. Urgència: 1992 (10-21 novembre) seguiment arqueològic
 - ii. Ex. Urgència: 1992 (16 novembre-15 desembre) delimitació arqueològica al Parc.
 - iii. Ex. Urgència: 1993 (7-28 febrer) delimitació arqueològica
- g. L'accés al jaciment des de Salou, és per l'autovia que va a Vila-seca, hi ha una distància d'1 Km de la Plaça d'Europa, ja passada la sala de festes "Galas" s'ha d'agafar un camí a mà dreta de direcció sud-est, que puja cap els dipòsits de l'aigua de Salou i que passa pel costat d'aquests i baixa en direcció a l'autovia de Tarragona a Salou 150 m abans d'arribar a l'autovia de Tarragona-Salou, a l'esquerra coincidint amb el vessant dels dipòsits de l'aigua de Salou, trobem el jaciment.

3) Jaciment nº7: 1°09'10"E/41°07'47"N CF449494 36m

- a. Tipus de jaciment: 1.04.1 A l'aire lliure, lloc de centre de reproducció i explotació, taller de sílex.
- b. Cronologia: 5. Neolític
- c. Estat de conservació: 3 Regular
- d. Context: Terreny erm. El jaciment resta situat al sud del Bosc d'Escariola, a l'est del Prat de Carbó, i al costat mateix de l'autovia de Tarragona a Salou, 600 m abans d'arribar a la Plaça Europa de Salou i a 1,2 Km cap a l'oest del Mas de l'Esquerrer. El jaciment queda limitat al nord per un camí que va des de l'autovia Tarragona-Salou a l'alçada del Prat de Carbó, fins els dipòsits de l'aigua de Salou. Sòl: abundant pedregós, amb

la matriu de llims i argiles, encara que en alguns indrets hi aflora la roca mare.

- i. La indústria lítica és el registre arqueològic més abundant i més significatiu, i afegint-hi el factor de la ubicació estratègica, prop de l'aigua dolça i prop del mar, destaquen el seu interès arqueològic. La conservació d'aquest jaciment es pot veure afectada pel fort procés d'urbanització que pateix l'àrea del jaciment.
- e. 3 intervencions:
 - i. Ex. Urgència 1992 (10-21 novembre): seguiment arqueològic
 - ii. Ex Urgència: 1992 (16 novembre-15 desembre): delimitació arqueològica del parc.
 - iii. Ex. Urgència: 1993 (7 gener-28 febrer): delimitació arqueològica.

4) Jaciment nº 8, 1°09'15"E/41°04'49"N CF 451495 35 m

- a. Tipus de jaciment: 1.04.1 A l'aire lliure, lloc de centre de reproducció i explotació, taller de sílex.
- b. Cronologia: 5 Neolític
- c. Estat de conservació: 3 Regular
- d. Context: Terreny erm. El jaciment resta situat al Bocs d'Escariola, i al nord de l'autovia Tarragona-Salou i de la pedrera abandonada de la partida de "La Cova", a 800 m de la Plaça Europa de Salou i a 1 Km cap a l'oest del Mas de L'Esquerrer. El jaciment queda limitat al nord per un camí que va des de l'autovia de Tarragona-Salou, a l'alçada del Prat de Carbó, fins als dipòsits de l'aigua de Salou. El jaciment resta emplaçat a la part baixa d'una sèrie d'abancalaments, al nord dels quals hi ha el Bosc d'Escariola. En aquests abancalaments, senyal d'antics camps de conreu hi creix la garriga i algun pi.
- e. 3 intervencions
 - i. Ex. Urgència: 1992 (10-21 de novembre) seguiment arqueològic.
 - ii. Ex. Urgència: 1992 (16 novembre-15 desembre): delimitació arqueològica al Parc.
 - iii. Ex. Urgència: 1993 (7 gener-28 febrer): delimitació arqueològica.
- f. Protecció: cap

5) Jaciment nº9- Camí de La Pedrera: 1°09'56"E/41°05'04"N CF 460499 20 m

- a. Tipus de jaciment: 1.04.1 A l'aire lliure, lloc de centre de reproducció i explotació, taller de sílex.
- b. Cronologia: 5 Neolític
- c. Estat de conservació: 3 Regular
- d. Context: Terreny erm. El jaciment resta situat entre el "Camí Romà" i l'autovia Tarragona-Salou, a l'alçada de Mas de Esquerrer, i a 1,7 Km de la Plaça Europa.
- e. 2 intervencions:

- i. Ex. Urgència: 1992 (10-21 novembre): seguiment arqueològic
- ii. Ex. Urgència: 1992 (16 novembre-15 desembre): delimitació arqueològica al Parc.

3. DESCRIPCIÓ DELS TREBALLS I METODOLOGIA APLICADA.

Els treballs s'han realitzat a partir de recerca bibliogràfica de jaciments en l'àrea afectada i de la visita d'aquests. D'aquesta manera a partir de l'estudi de la documentació, s'han dut a terme els treballs de camp consistents en la realització d'una sèrie de prospeccions extensives en l'àrea afectada.

La metodologia utilitzada en aquests treballs descansa a partir de la visita i reconeixement del lloc i de la localització de cultura material moble. Al mateix temps, que si es documenta qualsevol evidència d'estructura mural es topografia amb la finalitat d'individualitzar possibles unitats d'habitació.

4. VALORACIÓ DE LES RESTES.

La prospecció s'ha dut a terme entre els dies 9 i 10 de desembre i s'ha orientat a la localització i valoració dels jaciments que es veuen afectats per la construcció de la variant de la Plaça d'Europa. D'aquesta manera i després de la recerca bibliogràfica, es considera que els següents jaciments es poden veure afectats:

Jaciment	Coordenades UTM	Adscripció cronològica
Vil·la de La Burgera	X 344.065,8; Y 4.549.623,5; Huso 31	Romà Baix Imperial
El Bosc d'escariola	X 345.161,0; Y 4.549.507,7; Huso 31	Leptolític
Jaciment nº 7	X 344.878,0; Y 4.554.882,2; Huso 31	Neolític
Jaciment nº 8	X 344.878,3; Y 4.549.390,3; Huso 31	Neolític

Jaciment nº 9

X 345.845,2; Y
4.549.832,7; Huso 31

Neolític

Així després de la localització i reconeixement de l'àrea afecta pels treballs de construcció de la traça s'observa que es tracta d'un terreny altament antropitzat i alterat pel fort procés urbanístic que s'observa en l'àrea. Al mateix temps que s'observa, que segons les coordenades donades per a la localització dels jaciments i la posterior ubicació en el plànol topogràfic 1:50.000, aquests queden en terrenys vallats o bé en l'interior de propietat privada, fet que dificulta la valoració de l'àrea afectada. No obstant i una volta localitzada la zona es dur a terme una prospecció sistemàtica de l'àrea per tal d'avaluar l'impacte arqueològic del traçat de la variant. D'aquest treball es poden extreure les següents conclusions pel que fa als jaciments de cronologies més antigues, s'observa el següent: tots els jaciments es documenten en terreny erm amb una gran densitat de garriga.

- Bosc d'Escariola.

Es tracta d'un jaciment arqueològic molt alterat per l'activitat antròpica, en treballs anteriors realitzats per CODEX, es van recollir un número importants de peces d'indústria lítica, entre les que destaquen dues rascadores, un gratador i un braçalet de pectuncle. Avui en dia el jaciment s'ha vist molt alterat per la construcció d'una gasolinera i d'un pàrking d'autobusos, pel que molt possiblement es tracte d'un jaciment desaparegut, ja que tot el material documentat prové de la recollida de superfície. D'altra banda, el treballs practicats per aquesta darrera empresa no documentà existència de restes arqueològiques en el subsòl (Adserias, M. 1998; 45).

En la nostra visita no es documenta cap resta arqueològica en superfície.

- Jaciments nº 7 i 8.

Es tracta de jaciments localitzats i interpretats per S. Vilaseca i R. Capdevila (1973), del que provenen peces d'indústria lítica corresponents al Mode 1 en el jaciment nº 7 i al Mode 1 i 2 en el jaciment nº 8. Al mateix temps, les prospeccions realitzades per CODEX durant els terrenys de delimitació del Parc temàtic Port

Aventura, també documenten restes d'aquest mode tecnològic, si bé les posteriors excavacions dutes a terme per aquesta mateixa empresa no van documenta cap tipus d'evidència arqueològica en el subsòl (Adserias, M. 1998; 41). Molt possible es tracte de un mateix jaciment arqueològic. Es tracta d'uns jaciments que s'han pogut veure afectats per la construcció un complex hotelier relacionat amb Port Aventura.

En la nostra visita no es documenta cap resta arqueològica en superfície.

- Jaciment nº 9.

Es tracta d'un jaciment localitzat i interpretat per S. Vilaseca i R. Capdevila (1973). De l'estudi que aquests autors realitzen sobre el jaciment provenen materials associats als modes tecnològics 1 i 2, fet que es veu corroborat per la prospecció duta a terme per CODEX amb motiu de la construcció del parc temàtic Port Aventura. Novament, els treballs arqueològics realitzats per aquesta empresa evidencien la inexistència de restes arqueològiques en el subsòl (Adserias, M. 1998; 42).

En la nostra visita no es documenta cap resta arqueològica en superfície, tot i que en la zona es documenta l'existència de patrimoni etnològic: un aixopluc de pastor.

5. CONSIDERACIONS FINALS.

Com ja hem indicat en apartats anteriors, no s'ha documentat cap mena de resta arqueològica en superfície degut sobretot a la forta alteració antròpica soferta per l'entorn i que ha canviat i transformat el terreny mitjançant anivellacions i noves construccions, tant de carrer, carreteres, apartaments i hotels. D'altra banda, aquesta conclusió ve corroborada pel fet que no hem localitzat material lític o indústria en superfície.

Tarragona, 12 de desembre de 2003.

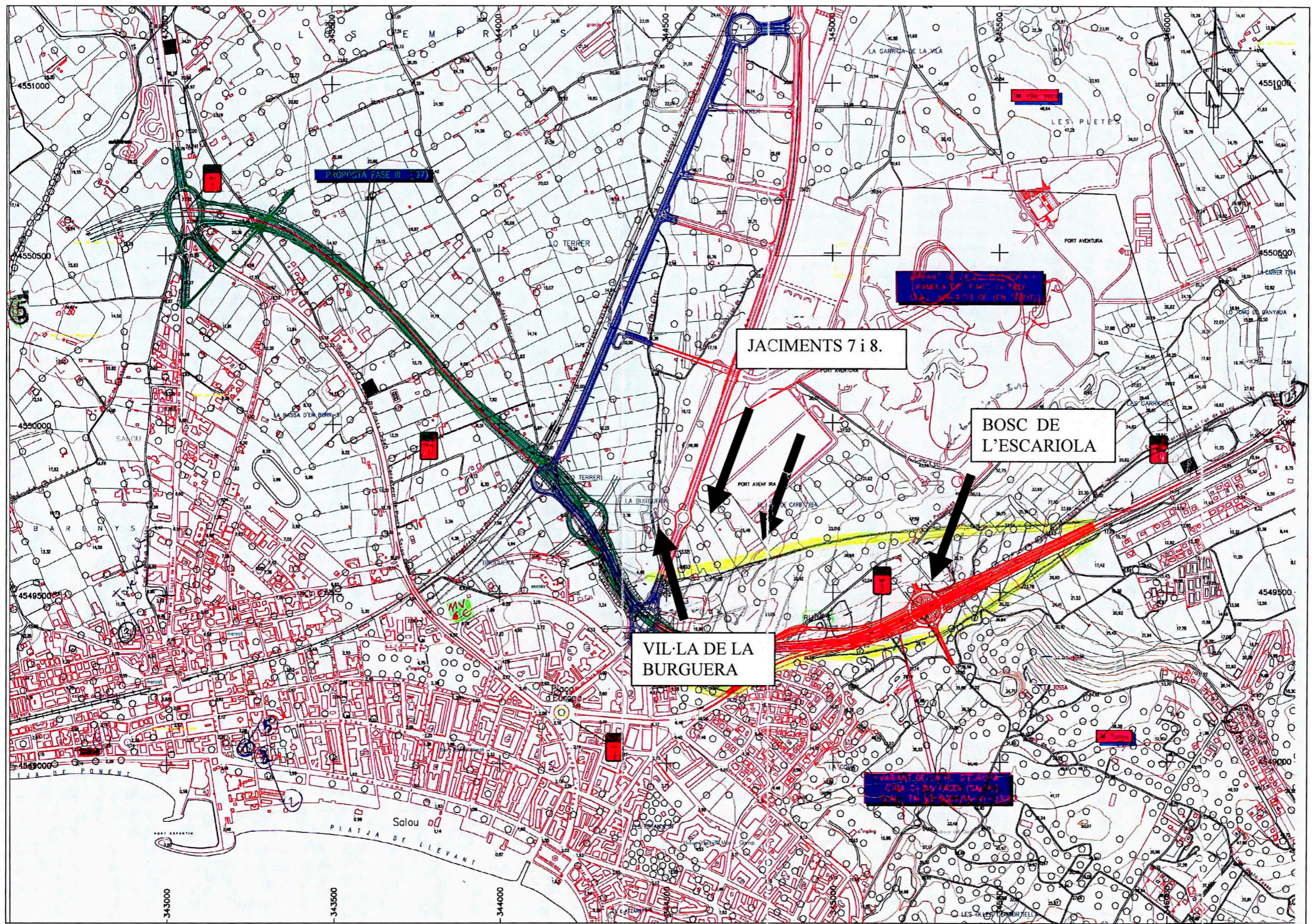
Toni Manyanós

Director de la prospecció.

6. BIBLIOGRAFIA

- Adserias, M. (1998): *Evidències del passat. Prehistòria i món antic a Vila-Seca*. Vila-seca.
- Vilaseca, S & Capdevila, R. (1973): *Reus y su entorno en la Prehistoria*. Reus.

PLANIMETRIA

PROPÒSIT FASE II (E37)

VARIAN DE NIVEL·LADA

JACIMENTS 7 i 8.

BOSC DE L'ESCARIOLA

VIL·LA DE LA BURGUERA

VARIAN DE NIVEL·LADA

FOTOGRAFIA

VIL·LA ROMANA DE LA *BURGUERA*, INTEGRADA A L'HOTEL “VILLA ROMANA”.

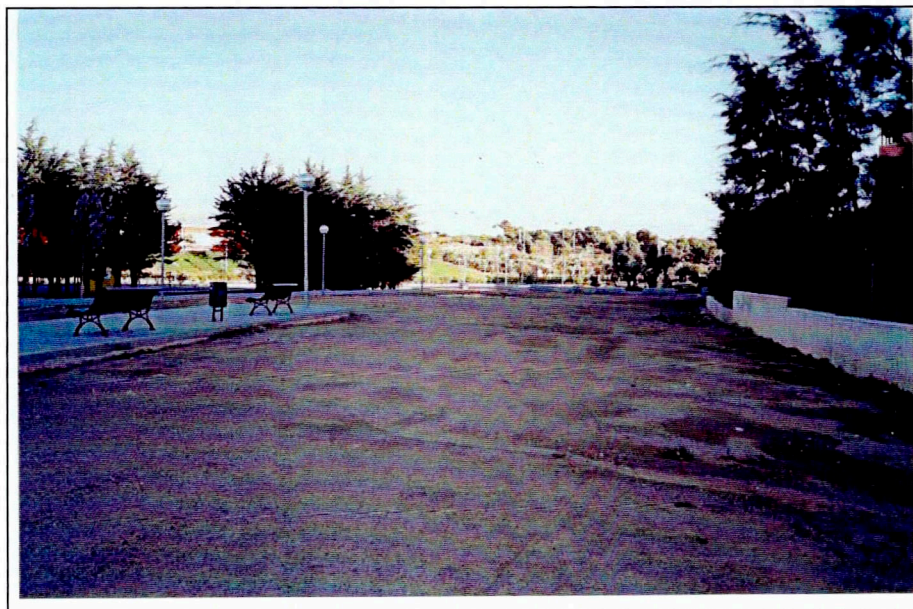

BOSC DE L'ESCARIOLA

JACIMENTS 7 i 8.

JACIMENT NÚM.9

